

ZVON IN KNJIGA

To sem jaz. Ki molčim. Kot ljubezen, s katero me kdaj kdo pogladi po hladnih bokih. Kot teža, ki jo kdaj kdo zaziba v meni, da kovina z nežno močjo udari sama ob sebe v mojem srcu. Kot bron ali srebro. Kot zvon in zrcalo. Kot pravadna knjiga v kamnitih skladih, ki se v njih skriva bronena ruda.

Zdaj sem že dolgo pozabljen. Ležim, ogromen in mrk pod leseno streho. Okrog mene je zapuščen vrt, malo dalje park in tam naprej stavba. Muzej. Saj tam piše

Μ Ο Υ Σ Ε Ι Ο Ν

- mouseion. Kar pomeni, da je ta dežela Grčija. In čas, v katerem smo, je čas sedanjosti. Ki v nji stoji ogromna in neznanska stavba z dvoranami in sobami, v katerih je razstavljeno, kar je smisel drugačnih časov, ljudi in stvari.

Ne vem, star sem že in dolgo je že od takrat, ko sem se vsak dan zibal in pel, ne vem, koliko časa sem sploh na svetu. Spominjam se toliko stvari, da je to nemogoče povedati. Kaj šele razložiti. Tudi ne vem, kdaj in kje je moj začetek. Takrat, ko so me prelili iz brona nekega kipa, ki je predstavljal Zeusa ali Pozejdona, ali že takrat, ko so me ulili v podobo, ki je predstavljala takšno božanstvo? Morda pa že prej, ko so me pretalili iz rude? Ali še prej, ko sem žarel v zemeljski magmi? Ali takrat, ko vsega kar nas obdaja še nikjer ni bilo? Ko sem na nek način morda res bil del Zeusa ali Pozejdona? Ali celo nekdo, ki je bil pred njima? Zvon vesolja? Bron svetlobe? Ali pa on, ki je srce vsega, kar hkrati je in ni? Kar doni in kar molči? Kar udarja samo in s čimer nekdo pozvanja? Kar je največja skrivnost sveta in vsega bivanja? Ne vem. Zato molčim. In hkrati ne. Ker vam pravkar vse to govorim. Verjetno se že sprašujete, zakaj. Zakaj torej sploh govorim? Od kod moje besede? Kako se je zgodilo, da zdaj v tej knjigi začenjate brati moje zgodbe?

Minila je že dolga vrsta let, odkar so me iz neke zapuščene cerkve, kot edino, kar je od nje ostalo in kot znamenitost, prepeljali na ta vrt v bližini muzeja. Tu sem sčasoma do kraja obnemel, pozabil na lastno brnenje in sposobnost zvonjenja in popolnoma sem oslepel za videvanje sveta, karkšnega sem si bil pridobil s tem, da sta se me z roko in zibanjem dotikala človeška kri in dih. Pogreznjen sam vase, in celo ne vedoč, da sploh obstajam kot zvon, kaj šele kot zven, sem v tem, kar je svojčas bilo jaz, čemel v lopi pod leseno streho.

Zgodilo pa se je nekoč, da me je iz takšne gluhotе prebudil zvok, ki je prihajal od velike stavbe v bližini. Zvoki, sprva kot rahlo kljuvanje, ali kot komaj slišni klici. Bilo je to dvanajst zaporednih kovinskih udarcev, ki so se v enakomernih presledkih ponavljali in ki so me začeli spominjati na neko davno preteklost. Na življenje zvona, brona in sveta, kakršnega sem živel pred časom.

Globoko v hladni gmoti mojega telesa so se začeli zbujati spomini, vid, sluh in besede o tem, kako sem nastajal, živel in dojemal svet, katerega del sem bil tudi sam, ki pa je zaspal v meni kot v onemelem čudežnem zrcalu.

Kot z dvanajsterimi vselej drugačnimi ključi je dvanajst udarcev odpiralo v meni prizore in dogodke iz moje preteklosti. A hkrati tudi iz sedanjosti. Kot boste videli v knjigi pa celo iz prihodnosti, saj so bron, srebro in snovi, ki sestavljajo zvon, njegove glasove in svetovja, ki vanje predira njegov zven, vsepovsod in vselej, čeprav za dolga leta obnemijo in jih ni videti ne slišati.

Vendar bi verjetno že radi izvedeli, kaj je pomenilo tistih dvanajst ponavljajočih se, a v sebi vedno drugačnih kovinskih udarcev. Kot rečeno, sem jih sprva komaj slišal. V onemelem brnenju, med gmotami kovine, ki sem iz ulit nje, so nenadoma klici kovinskih

udarcev pretrgali gosto kopreno osamelosti in kot v preblisku sem zagledal veliko stavbo za parkom ob vrtu, v katerem sem se nahajal. O čemer seveda dotlej nisem vedel ničesar. Kajti tudi tisto, kar sem kot v snu še rahlo dojemal, ko so me nekoč pripeljali in postavili v lopo na vrtu, sem v dolgih letih čemenja pozabil in seveda tudi nehal zaznavati. Zdaj pa je bila v meni, v mojem središču, kajti moje oko je v mojem bronem srcu, velika in lepa stavba iz moje bližine. Ob njenem pročelju je stal oder. Na njem možak. V eni roki dleto, v drugi kladivo. V kamen kleše črke M , O , Y , Σ in E . Zdaj je pri I . Manjka mu še ON . Vem. Vse vem. Vem, kaj se dogaja. Kdo sem. Kaj je bilo z mano. V sunkih, kot bi skozme udarjali neslišni bliski, se spet odpira v meni videvanje sveta, kakršnega sem poznal, kakršen je in kakršen se še bo razprl v knjigi, skriti v skladih kamnitih časov, ki so pred nami.

Toda, kdo je zapisal vse te besede, ki jih berete? Kot v brezbrežnem morju naključij so se strnile v škripanje črk pod roko pisca, ki ne ve, če bodo te besede kdaj vsaj od daleč dosegle in zaslišale zven, kakršnega čutim v sebi sam. Toda kako vendar je moje nenavadno življenje doseglo to knjigo, ki jo imate ta trenutek v rokah?

Drobna iskra se je utrnila pod dletom kamnoseka. Morda se čudite, kako da sem iz daljave to lahko videl. Moje oko ni le drugje kot vaše, se pravi v mojem srcu, pač pa je tudi drugačno. Ima svoje, drugačno zrklo, svoje razdalje in svoje čase. Zato tudi se je kamnosekova iskra v hipu spremenila v spomin na ogromne bliske, kakršni so švigali nad zemljo nekoč, pred milijardami let, ko je še samevala brez resničnega življenja v osončju med zvezdami in galaksijami. Sam sem takrat v magmi in lavi že bival v nji in z njo. In priča sem bil, kako je ena od takšnih strel v temačnih morjih tedanje zemlje, nasičenih z nabrekliimi in od teženja po bivanju zamolklimi snovmi, vzbudila življenje. Življenje, ki je zdaj v vas in v vaših besedah.

Zgodi pa se včasih kot se je zapisovalcu mojih zgodb. Nekoč, v nevihti, v gostih zavesah naliva in v modrini bliskov je sredi vrta uzrl leseno lopo, ki se je razpirala kot velik cvet. V njenem temnozelenem naročju je ležal kamnit zvon, ki je tiho bmel. In iz zrcala svoje duše, kajti to se je prikazalo piscu, se je spočela, dotlej zaklenjena v modrino bliska in belino kamna, ena od mojih zgodb. Pisec lahko s svojimi besedami le od daleč in približno zariše to, kar se skriva v bronu in srebru mojega bitja. V najinem znanstvu, v bližanju, a tudi oddaljevanju je zgodba te knjige. Njena skrivnost je zaklenjena z dvanajsterimi ključi. Krhkimi kot biservina oči in različnimi kot zven srca.